

U S N E S E N Í

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců JUDr. Pavla Kumprechta a Mgr. Heleny Konečné ve věci navrhovatelky: **T. H.** , , za účasti: **Městský úřad Trutnov**, se sídlem Slovanské náměstí 165, Trutnov, v řízení o návrhu na ochranu proti odmítnutí přihlášky k registraci

t a k t o :

I. Městskému úřadu Trutnov se ukládá povinnost registrovat přihlášku navrhovatelky k registraci pro doplňovací volby do Senátu Parlamentu České republiky, ve volebním obvodu č. 39, které se budou konat ve dnech 5. a 6. ledna 2018.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

Krajskému soudu byl dne 13. 12. 2017 doručen návrh navrhovatelky na ochranu proti odmítnutí přihlášky k registraci dle § 89 odst. 1 písm. a) a odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Navrhovatelka v něm napadla rozhodnutí Městského úřadu Trutnov coby pověřeného obecního úřadu v sídle volebního obvodu č. 39 ve smyslu § 62 odst. 1 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách“), ze dne 7. 12. 2017, č. j. 112341/2017, kterým podle § 62 odst. 2 písm. d) zákona o volbách odmítl přihlášku k registraci navrhovatelky coby nezávislé kandidátky pro doplňovací volby do Senátu Parlamentu České republiky, ve volebním obvodu č. 39, konané ve dnech 5. a 6. ledna 2018.

II. Obsah návrhu

Městský úřad Trutnov (dále také jen „pověřený obecní úřad“) tím dle navrhovatelky pochybil. Jeho postup považovala za nezákonný zejména z toho důvodu, že pověřený obecní úřad nezapočítal podpisy pod peticí podporující její kandidaturu, u nichž nebyla uvedena adresa trvalého bydliště, ale pouze obec, či její část, kde je osoba přihlášena k trvalému pobytu. Pověřený obecní úřad tyto podpisy označil jako „*podpisy s neúplnou adresou*“.

Navrhovatelka konstatovala, že ze znění § 61 odst. 2 písm. d) zákona o volbách nelze vyvodit, že nezbytností vyjádření vůle příslušného petenta je uvedení adresy trvalého pobytu. Naopak, právě proto, že slovo „adresa“ v textu zákona uvedeno není, jeví se jako opodstatněný výklad, že nezbytnou součástí takového vyjádření vůle není.

Tento názor podpořila odkazem na znění § 25 odst. 3 zákona č. 275/2012 Sb., o volbě prezidenta republiky, kde je zakotven požadavek na uvedení adresy trvalého pobytu. Tento požadavek však v zákoně o volbách absentuje. Z uvedeného rozdílu ve znění obou zákonů je dle navrhovatelky zřejmé, že požadavky na petenta podporujícího kandidaturu na prezidenta republiky jsou v tomto ohledu přísnější, než v případě podpory senátní kandidatury. Dospěla proto k závěru, že uvedení adresy trvalého pobytu není nezbytnou náležitostí petice.

Takový požadavek dle navrhovatelky nevyplývá ani z § 10 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel, dle něhož se místem trvalého pobytu rozumí adresa pobytu občana České republiky. Zákon o evidenci obyvatel tedy používá jinou formulaci než zákon o volbách, navíc se jeho působnost vztahuje na zcela jiné právní akty, než jsou záležitosti volebního práva. To má dokumentovat i zákon o volbě prezidenta republiky, který v § 25 odst. 3 výslovně uvádí spojení „adresa místa trvalého pobytu“, což by při univerzalistickém výkladu shora citovaného ustanovení zákona o evidenci obyvatel znamenalo duplicitní použití slova „adresa“. To dle navrhovatelky zákonodárce jistě v úmyslu neměl.

Dle navrhovatelky je proto nutno pro rozhodování v této věci aplikovat tyto principy:

- a) Respekt k vůli petentů, kteří jasně vyjádřili svou podporu kandidatuře. Hlavním smyslem petice je vyjádření svobodné vůle voličů, že si přejí poslat určitou osobu do politické soutěže za svůj volební obvod, přičemž rozhodujícím, nijak nenapodobitelným, jinak nenahraditelným, a to zcela nezpochybnitelným vyjádřením jejich svobodné vůle je výhradně jejich vlastnoruční podpis, který lze ze své podstaty získat výhradně dobrovolně. Požadavek zapsání místa, kde jsou podepisující se na petičním archu přihlášení k trvalému pobytu, slouží pak z logiky věci pouze k tomu, aby příslušný oprávněný orgán měl možnost ověřit, že dotýčný volič je skutečně oprávněným voličem v příslušném volebním obvodu. Volba způsobu zapsání a uvedení místa, kde je oprávněný volič přihlášen k trvalému pobytu, je tak dle navrhovatelky zcela závislá na svobodné vůli a svobodném rozhodnutí podepisujícího se. Záleží tedy na každém jednotlivci, zda se rozhodne dobrovolně uvést celou adresu přihlášení k trvalému pobytu včetně místa, ulice, čísla popisného či orientačního, či zda se rozhodne dobrovolně uvést místo přihlášení k trvalému pobytu bez uvedení ulice, čísla popisného či orientačního. Žádný zákon oprávněnému voličovi nezakazuje takový způsob rozhodování a zároveň mu nezakazuje uvádět pouze místo přihlášení k trvalému pobytu a nepřikazuje mu uvést k místu přihlášení k trvalému pobytu také ulici, číslo popisné či orientační.
- b) Využití právní zásady, že v případě nejasného výkladu se použije ten, který je pro žadatele příznivější. Je tedy dle navrhovatelky na místě uplatnit zásadu „*in dubio mitius*“ či „*in dubio pro libertate*“ a připustit spíše volnější a nikoliv striktní výklad termínu „*místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu.*“

- c) Podpora co nejširší soutěže kandidátů ve volbách bez administrativních zákroků bez jednoznačné zákonné opory. V souvislosti s tím odkázala navrhovatelka na čl. 22 Listiny základních práv a svobod. V rozporu s jeho zněním pověřený obecní úřad svým rozhodnutím svobodnou soutěž politických sil naprosto nepřiměřeně a neakceptovatelně omezil.

Dle navrhovatelky tak měly být podpisy občanů, u nichž je uvedeno místo, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu ve formě označení obce či její části tak, aby bylo zřejmé, že mají pasivní volební právo v předmětném senátním volebním obvodu, započítány. V tom případě navrhovatelka předložila ke své kandidatuře petici, která obsahuje více než 1 000 podpisů oprávněných voličů.

Proto navrhla, aby krajský soud uložil pověřenému obecnímu úřadu povinnost registrovat přihlášku navrhovatelky k registraci pro doplňovací volby do Senátu Parlamentu České republiky, ve volebním obvodu č. 39, konané ve dnech 5. a 6. ledna 2018.

III. Obsah vyjádření Městského úřadu Trutnov k návrhu

Městský úřad Trutnov ve svém vyjádření k návrhu zopakoval důvody, které jej vedly k odmítnutí přihlášky, uvedené v napadeném rozhodnutí. Tedy odkázal na znění § 10 odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o evidenci obyvatel“), a na ustanovení § 27 odst. 2 a § 31 odst. 5 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Dále odkázal na vyhlášku Ministerstva vnitra č. 59/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, konkrétně na její § 3 odst. 3 a Přílohu č. 1 (vzor 1).

Nad rámec odůvodnění napadeného rozhodnutí pověřený obecní úřad dále porovnal znění ustanovení inkriminovaného § 61 odst. 2 písm. d) zákona o volbách se zněním § 61 odst. 1 písm. a) zákona o volbách, podle něhož přihláška k registraci pro volby do Senátu Parlamentu České republiky obsahuje jméno a příjmení kandidáta, pohlaví, věk, jeho povolání, obec, kde je přihlášen k trvalému pobytu. Obdobně porovnal § 32 odst. 1 písm. c) zákona o volbách a § 32 odst. 2 téhož zákona.

Podle pověřeného obecního úřadu tedy zákon o volbách u jednotlivých kandidátů rozlišuje mezi „obcí, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu“ a „místem, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu“. Proto pod pojmem „místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu“ nelze rozumět pouze obec. Z jazykového hlediska pojem „místo, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu“ má být konkrétněji vymezené než jen obec, zejména za situace, kdy zákon rozlišuje mezi obcí a místem.

Pojem „místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu“ užívá zákon o volbách i v případě zmocněnce a jeho náhradníka [(§ 32 odst. 1 písm. e) a § 61 odst. 2 písm. c)], kdy tento údaj má být uveden na kandidátní listině nebo v příloze přihlášky k registraci. Zákon o volbách výslovně počítá s tím, že příslušný úřad písemně vyzve zmocněnce v případě vad kandidátní listiny nebo přihlášky k registraci k odstranění těchto závad (§ 33 odst. 1 a § 62 odst. 1 ve znění od 1. 8. 2000). Pomine-li se datová schránka zmocněnce, pak jedinou možností pro písemnou komunikaci bylo (je) zaslání této výzvy prostřednictvím poskytovatele poštovních služeb na místo, kde je zmocněnec přihlášen k trvalému pobytu. V případě nezávislého kandidáta u voleb do Senátu Parlamentu České republiky se taková výzva zasílá nezávislému kandidátovi, a to na místo uvedené v příloze přihlášky k registraci jako místo, kde je nezávislý

kandidát přihlášen k trvalému pobytu. I z toho dle pověřeného obecního úřadu vyplývá, že místo, kde je zmocněnec přihlášen k trvalému pobytu, musí být popsáno natolik určitě, aby zaslání této výzvy bylo možné provést. Pokud by bylo u zmocněnce a nezávislého kandidáta povinné jako „místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu“, uvést pouze údaj o obci a další údaje by byly pouze dobrovolné, nebylo by možné zaslání takové výzvy realizovat.

Ze všech těchto argumentů je dle pověřeného obecního úřadu patrné, že pod pojmem „místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu“ nelze chápat pouze obec. Uvedení pouze obce je tak uvedení neúplného údaje o místě, kde je volič přihlášen k trvalému pobytu. Na základě toho nešlo započítat podpisy, kde namísto místa, kde je volič přihlášen k trvalému pobytu, je uvedena pouze obec, kde je přihlášen k trvalému pobytu. Nezávislá kandidátka tak nesplnila podmínku vyžadovanou zákonem. Bylo na ní, aby si potřebné údaje od voličů vyžádala.

Pověřený obecní úřad proto navrhl zamítnutí návrhu.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

Krajský soud posoudil návrh podle části třetí hlavy druhé dílu čtvrtého s. ř. s. a dospěl přitom k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům:

Dle § 89 odst. 1 písm. a) s. ř. s. se lze soudní ochrany domáhat ve věcech, v nichž správní orgán podle zvláštních zákonů (mezi které s. ř. s. v poznámce pod čarou řadí i zákon o volbách) odmítl kandidátní listinu nebo odmítl přihlášku k registraci.

Dle odst. 2 téže normy se návrhem podle odstavce 1 písm. a) může politická strana, politické hnutí nebo jejich koalice, nezávislý kandidát, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, jestliže podali kandidátní listinu, nebo u voleb do Senátu Parlamentu České republiky, nezávislý kandidát nebo politická strana, která podala přihlášku k registraci, anebo při volbě prezidenta nejméně dvacet poslanců nebo nejméně deset senátorů, kteří navrhli kandidáta na funkci prezidenta republiky, nebo občan, který navrhl kandidáta na funkci prezidenta republiky, nebo kandidát uvedený na kandidátní listině, která byla odmítnuta, domáhat vydání rozhodnutí o povinnosti správního orgánu kandidátní listinu nebo přihlášku k registraci registrovat. Účastníky jsou navrhovatel a správní orgán.

Dle odst. 5 téže normy soud rozhodne usnesením, a to do patnácti dnů poté, kdy návrh došel soudu. Jednání není třeba nařizovat.

Podle § 86 zákona o volbách se může shora uvedené ochrany domáhat subjekt, který k tomu má aktivní legitimaci, u soudu do 2 dnů od doručení rozhodnutí. Dle § 97a odst. 3 téhož zákona je lhůta určená podle dnů zachována, je-li poslední den lhůty učiněn úkon u příslušného orgánu, a to nejpozději do 16.00 hodin. Dle § 93 odst. 2 s. ř. s. lze návrh, jímž se řízení zahajuje, nebo úkony, jimiž se řízením nebo jeho předmětem disponuje, provést pouze písemně nebo ústně do protokolu u věcně a místně příslušného soudu.

Dle § 88 odst. 1 zákona o volbách je k řízení podle § 86 příslušný krajský soud příslušný podle sídla krajského úřadu nebo pověřeného obecního úřadu v sídle volebního obvodu.

A. Včasnost podání návrhu

Pokud jde o problematiku včasnosti podání posuzovaného návrhu, není sporu o tom, že napadené rozhodnutí o odmítnutí přihlášky navrhovatelky coby nezávislé

kandidátky k registraci pro doplňovací volby do Senátu Parlamentu České republiky, ve volebním obvodu č. 39, které se budou konat ve dnech 5. a 6. ledna 2018, bylo vyvěšeno pověřeným obecním úřadem na úřední desce dne 7. 12. 2017 (čtvrtek). Dle § 62 odst. 4 zákona o volbách se takto vyvěšené rozhodnutí považuje za doručené třetím dnem ode dne vyvěšení. Tímto dnem byla neděle 10. 12. 2017. Za této situace se tedy za den doručení daného rozhodnutí považuje pondělí 11. 12. 2017 (srovnej usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 19. 9. 2006, č. j. 44 Ca 132/2006-11; publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod Ejk 749/2006).

Navrhovatelka podala svůj návrh osobně v písemné podobě na podatelně krajského soudu ve středu dne 13. 12. 2017 ve 14.30 hodin. Stalo se tak tedy v zákonem stanovené dvoudenní lhůtě od doručení rozhodnutí. S ohledem na shora citované ustanovení § 89 odst. 2 s. ř. s. je také nepochybné, že navrhovatelka je k podání návrhu aktivně legitimována. Dalším účastníkem řízení je pak pověřený obecní úřad.

Krajskému soudu tedy nic nebránilo v tom, aby se zabýval podstatou věci, tedy zda pověřený obecní úřad odmítnul přihlášku navrhovatelky k registraci v souladu se zákonem či nikoliv.

B. Výklad pojmu „*místo, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu*“ obsaženého v § 61 odst. 2 písm. d) zákona o volbách

Dle § 62 odst. 1 zákona o volbách pověřený obecní úřad v sídle volebního obvodu přezkoumá ve lhůtě od 66 do 60 dnů přede dnem voleb podané přihlášky k registraci. Nemá-li přihláška k registraci náležitosti uvedené v jeho § 61 nebo obsahuje-li nesprávné údaje, vyzve pověřený obecní úřad v sídle volebního obvodu písemně nezávislého kandidáta nebo prostřednictvím zmocněnce politickou stranu, politické hnutí nebo koalici nejpozději 58 dnů přede dnem voleb, aby závady odstranili do 50 dnů přede dnem voleb. Dle odst. 2 téže normy pokud politická strana, politické hnutí, koalice nebo nezávislý kandidát ve stanovené lhůtě závady neodstraní, rozhodne pověřený obecní úřad v sídle volebního obvodu ve lhůtě 49 dnů přede dnem voleb o odmítnutí přihlášky k registraci, a to mimo jiné dle písm. d) jestliže k ní není připojena petice podle § 61 odst. 2 písm. d) téhož zákona nebo petice neobsahuje potřebný počet podpisů.

Uvedeným způsobem pověřený obecní úřad postupoval, když ve výzvě ze dne 27. 11. 2017 specifikoval zjištěné vady petice připojené k přihlášce navrhovatelky a vyzval ji k odstranění těchto vad ve stanovené lhůtě. V ní navrhovatelka u některých položek petice vytknuté nedostatky odstranila.

Následně vydal Městský úřad Trutnov napadené rozhodnutí o odmítnutí registrace.

Jak je zřejmé z jeho odůvodnění, jakož i z podkladů krajskému soudu předložených, pověřený obecní úřad postupoval ve věci tak, že zkontroloval obsah navrhovatelkou předložených petičních archů a bez dalšího vyřadil ty položky, u nichž byly nečitelné jméno a příjmení nebo adresa petenta, u kterých byly údaje škrtnuty, u nichž bylo místo trvalého pobytu petenta evidentně mimo volební obvod a konečně ty položky, u nichž petent uvedl na petici v kolonce „*místo přihlášení k trvalému pobytu*“ pouze název obce, tedy bez bližší specifikace spočívající v uvedení části obce, ulice nebo čísla popisného nebo evidenčního. Tato posledně uvedená skupina nezapočítaných podpisů byla nejpočetnější (421 položek).

Zbývající položky v petici podrobil pověřený obecní úřad kontrole správnosti v nich uvedených údajů. Výsledkem této kontroly spojené s porovnáním údajů uvedených na petici a údajů uvedených v centrální evidenci obyvatel bylo vyřazení dalších položek, a to z důvodu chybné adresy (kdy na petici byla uvedena adresa, na které osoba v petici uvedená místo trvalého pobytu nemá), chybného nebo neúplného data narození, chybného jména a nenalezení v petici označené osoby v evidenci obyvatel.

Dle § 61 odst. 2 písm. d) zákona o volbách připojí nezávislý kandidát k přihlášce k registraci petici podporující jeho kandidaturu, která musí být podepsána alespoň 1 000 oprávněných voličů z volebního obvodu, kde kandidát kandiduje, s uvedením jejich jména, příjmení, data narození a místa, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu.

Jádrem problému je posouzení, jak přesně musí být v petici místo trvalého pobytu petenta (oprávněného voliče) vyjádřeno. Pověřený obecní úřad trval na tom, že nestačí, aby jako místo trvalého pobytu byla uvedena toliko obec. Požadoval, aby současně s názvem obce petent uvedl rovněž ulici (pokud je obec na ulice členěna) a číslo popisné nebo evidenční objektu, v němž je přihlášen k trvalému pobytu, a to z důvodů shora uvedených ve vyjádření k návrhu.

Navrhovatelka oproti tomu argumentovala způsobem uvedeným návrhu.

Při řešení této právní otázky se krajský soud přiklonil k názoru navrhovatelky. Vycházel při tom zejména z premisy zakotvené v čl. 22 Listiny základních práv a svobod. Podle ní zákonná úprava všech politických práv a svobod a její výklad a používání musí umožňovat svobodnou soutěž politických sil v demokratické společnosti.

Krajský soud předesílá, že rozumí postupu pověřeného obecního úřadu, který zejména za pomoci jazykového výkladu, s odkazem na § 10 zákona o evidenci obyvatel a shora citovaná ustanovení zákona o volbách, argumentoval tím, že petice musí ohledně místa, kde je petent přihlášen k trvalému pobytu, obsahovat adresu tohoto místa, tedy včetně uvedení ulice (pokud je obec na ulice členěna) a čísla popisného či evidenčního.

S ohledem na shora uvedenou ústavní premisu však považuje krajský soud při výkladu pojmu „*místo, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu*“ obsaženého v § 61 odst. 2 písm. d) zákona o volbách za nutné použít současně i výklad teleologický, tedy vycházet ze smyslu a účelu uvedeného ustanovení. Pouze takový výklad totiž může minimalizovat zásah správních orgánů a správních soudů do svobodné volební soutěže, konkrétně do práva jednotlivce se této volební soutěže účastnit.

V souvislosti s tím si krajský soud položil otázku, co je vlastně smyslem a účelem toho, že v petici musí být kromě jména, příjmení a data narození petenta uvedeno i místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu. Důvodem je zejména vyloučit případy, kdyby petici podepsala osoba se smyšlenými údaji, tedy osoba virtuální. Uvedení místa, kde je petent přihlášen k trvalému pobytu, pak má zaručit, že petent je skutečně oprávněným voličem z volebního obvodu, kde kandidát kandiduje. Jiné důvody uvedení tohoto údaje v petici dle krajského soudu neexistují.

Pokud tedy měl pověřený obecní úřad z petiční listiny k dispozici údaj o jméně, příjmení a datu narození petenta, a údaj o tom, že petent má místo trvalého pobytu v té které obci, která se nachází ve volebním obvodu, kde kandidát kandiduje, nebránilo mu dle krajského soudu nic v tom, aby provedl kontrolu správnosti tohoto

údaje porovnáním s údaji vedenými v databázi centrální evidence obyvatel. Stejně jako tak učinil u petentů, kteří v kolonce „*místo přihlášení k trvalému pobytu*“ uvedli podrobnější specifikaci tohoto místa, tedy nejčastěji s uvedením ulice či čísla popisného nebo evidenčního. Při zadání těchto údajů (jméno, příjmení, datum narození, obec) do databáze centrální evidence obyvatel je totiž možno ověřit, že taková osoba existuje a že má místo trvalého bytu v dané obci, tedy ve volebním obvodu, kde kandidát kandiduje.

Pokud by na základě této kontroly bylo zjištěno, že petent uvedený v petici existuje, není smyšlenou osobou, a má místo trvalého pobytu v daném volebním obvodu, není podle krajského soudu důvod pro to, aby takový petent byl vyřazen, tedy nebyl započítán mezi 1 000 oprávněných voličů ve smyslu § 61 odst. 2 písm. d) zákona o volbách.

A to navíc za situace, kdy se terminologie různých volebních zákonů ohledně specifikace, co má petice na podporu kandidáta ohledně místa trvalého pobytu přesně obsahovat, liší, na což navrhovatelka přiléhavě upozornila. Zatímco zákon o volbách používá termín „*místo, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu*“, zákon o volbě prezidenta republiky v § 25 odst. 3 používá termín „*adresa místa trvalého pobytu*“. Jestli bylo úmyslem zákonodárce skutečně stanovit odlišné podmínky pro náležitosti petic u obou zákonů či nikoliv, tak zůstává značně diskutabilním, stejně jako zodpovězení otázky, jaká byla představa zákonodárce o náležitostech petic ohledně specifikace místa trvalého pobytu petenta. Tato terminologická mnohoznačnost plynoucí z různých volebních zákonů, které si všimla i navrhovatelka, tak dle krajského soudu ještě posiluje jeho shora uvedené závěry.

Na jejich podporu krajský soud dále uvádí, že není vyloučeno, že řada petentů mohla vyplnit do kolonky „*místo přihlášení k trvalému pobytu*“ pouze název obce na radu a doporučení osoby, která podpisy na petici pro navrhovatelku obstarávala. Vyplňování petičních archů mnohdy probíhá „v polních podmínkách“, např. na ulici, ve venkovních prostorách za nepříznivého počasí apod. Lze si tedy představit, že osoba obstarávající podpisy mohla z různých důvodů (např. urychlení záznamu) poučit podepisujícího petenta, že má vyplnit uvedenou kolonku právě tímto způsobem, že je to tak postačující. Petent, jehož vůlí bylo jednoznačně podpořit kandidaturu navrhovatelky, tedy z jeho pohledu neudělal při vyplňování petice nic špatně, postupoval dle poučení, přesto by byl jeho podpis z petice vyloučen. Takový postup je dle krajského soudu opět v rozporu se zásadou volnosti politické soutěže. A to bez ohledu na skutečnost, že za správnost obsahu petic je samozřejmě v důsledku odpovědný kandidát, na jehož podporu jsou petice pořizovány. Je jeho odpovědností poučit osoby, které pro něj petice obstarávají, jak má jejich obsah vypadat, aby dostál zákonným požadavkům.

Obiter dictum proto krajský soud doporučuje (právě proto, aby se předešlo nesrovnalostem, které jsou řešeny v posuzované věci), aby petice na podporu kandidáta do těch kterých voleb obsahovaly u jednotlivých petentů co nejpřesnější označení místa, kde jsou k trvalému pobytu přihlášení, tedy uvedení obce, případně její části, případně ulice a číslo popisné či evidenční. V rámci úvah *de lege ferenda* by pak považoval za vhodné, aby zákonodárce ve volebních zákonech sjednotil terminologii a aby zcela přesně vymezil, jaké údaje musí petice na podporu kandidáta ohledně místa trvalého pobytu petenta obsahovat.

Z odůvodnění rozhodnutí Městského úřadu Trutnov plyne, že vyloučil a nezapočítal z důvodu označeného jako „*neúplná adresa*“ (což byly právě případy,

kdy v kolonce „*místo přihlášení k trvalému pobytu*“ byla u petenta uvedena pouze obec) celkem 421 petentů. U nich totiž dospěl k závěru, že neuvedli místo, kde jsou k trvalému pobytu přihlášení.

Pokud tedy krajský soud dospěl z důvodů shora uvedených k závěru, že jestliže petent uvedl na petici v kolonce „*místo přihlášení k trvalému pobytu*“ toliko název obce, splnil požadavek vymezený v § 61 odst. 2 písm. d) zákona o volbách, měly být údaje tohoto petenta podrobeny testu správnosti, který prováděl pověřený obecní úřad u těch petentů, kteří místo, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu, specifikovali v petici podrobněji. A to porovnáním těchto údajů s údaji zanesenými v databázi centrální evidence obyvatel.

S ohledem na velmi krátkou lhůtu pro rozhodnutí soudu a termín konání voleb nepřicházelo v úvahu, aby krajský soud vrátil věc pověřenému obecnímu úřadu k provedení tohoto úkolu. Nezbylo proto, než aby uvedenou kontrolu správnosti údajů uvedených u této množiny petentů provedl sám, za pomoci pracovníků, kteří mají oprávnění vstupu do centrální evidence obyvatel.

Osob, které uvedly v petici v kolonce „*místo přihlášení k trvalému pobytu*“ toliko název obce a které tedy byly vyloučeny z důvodu „*neúplná adresa*“ bylo celkem **421**. Porovnáním údajů obsažených v petici s údaji uvedenými v databázi centrální evidence obyvatel se podařilo dohledat **352** plnoletých petentů s místem trvalého pobytu v předmětném volebním obvodu.

Osoby, které se dohledat nepodařilo nebo u kterých bylo zjištěno místo trvalého pobytu mimo volební obvod nebo nebyly plnoleté, tedy neprošly testem správnosti, zachycuje následující tabulka:

Číslo petičního archu/číslo řádku

2	3	osoba nenalezena
4	1	osoba nenalezena
4	2	osoba nenalezena
6	1	osoba nenalezena
7	3	osoba mimo volební obvod (Lužec nad Cidlinou)
7	6	osoba nenalezena
8	1	osoba nenalezena
8	2	osoba nenalezena
8	3	osoba nenalezena
8	6	osoba nenalezena
9	1	osoba nenalezena
10	4	osoba nenalezena
10	5	osoba neplnoletá
11	5	osoba nenalezena
12	6	osoba nenalezena
13	3	osoba nenalezena
14	1	osoba nenalezena
14	6	osoba mimo volební obvod (Jičín)
17	1	osoba nenalezena
17	4	osoba nenalezena
18	3	osoba nenalezena
18	4	osoba mimo volební obvod (Jičín)

18	5	osoba mimo volební obvod (Jičín)
19	1	osoba nenalezena
20	2	osoba nenalezena
20	3	osoba nenalezena
20	4	osoba nenalezena

Číslo petičního archu/číslo řádku

20	5	osoba nenalezena
20	6	osoba nenalezena
21	1	osoba nenalezena
22	5	osoba nenalezena
24	6	osoba nenalezena
57	4	osoba nenalezena
77	3	osoba nenalezena
95	4	osoba nenalezena
108	2	osoba nenalezena
109	3	osoba nenalezena
113	6	osoba nenalezena
119	2	osoba nenalezena
119	4	osoba nenalezena
119	5	osoba nenalezena
121	4	osoba nenalezena
121	6	osoba nenalezena
124	1	osoba nenalezena
125	3	osoba nenalezena
129	2	osoba mimo volební obvod (Heřmanice, Slotov)
129	6	osoba nenalezena
130	1	osoba nenalezena
130	2	osoba nenalezena
130	4	osoba nenalezena
131	3	osoba nenalezena
156	2	osoba nenalezena
158	2	osoba mimo volební obvod (Rohenice)
158	3	osoba mimo volební obvod (Praha)
158	4	osoba mimo volební obvod (Heřmanice, Slotov)
158	5	osoba nenalezena
159	1	osoba nenalezena
159	5	osoba mimo volební obvod (Náchod)
160	6	osoba mimo volební obvod (Černilov)
162	1	osoba nenalezena
162	5	osoba nenalezena
165	1	osoba nenalezena
165	3	osoba nenalezena
166	2	osoba nenalezena
169	1	osoba nenalezena
169	2	osoba nenalezena
179	4	osoba nenalezena
188	4	osoba mimo volební obvod (Hradec Králové)

Osob, které neprošly testem správnosti ze shora uvedených důvodů, tedy bylo celkem **69**.

Pokud tedy pověřený obecní úřad započítal navrhovatele **622** petentů, krajský soud na základě shora provedeného testu správnosti přičetl k tomuto údaji z uvedené množiny vyřazených podpisů dalších **352** (421 – 69) petentů.

Ve světle svých shora uvedených závěrů o smyslu a účelu uvedení místa trvalého pobytu na petici podporující kandidaturu dospěl následně krajský soud k závěru, že je logické, aby překontroloval rovněž tu množinu petentů (jednalo se po opravě provedené navrhovatelkou k výzvě pověřeného obecního úřadu o 37 osob), které pověřený obecní úřad vyřadil s poznámkou „chybná adresa“.

Dle odůvodnění napadeného rozhodnutí se totiž mělo jednat o situace, kdy na petici byla uvedena adresa, na které osoba v petici uvedeného jména, příjmení a data narození nemá místo trvalého pobytu. Ani z předložených podkladů však nebylo přezkoumatelné, zda ta která osoba má místo, kde je přihlášena k trvalému pobytu v místě volebního obvodu, kde navrhovatelka kandiduje, či nikoliv. Pokud by daný petent měl místo, ke kterému je přihlášena k trvalému pobytu v sídle předmětného volebního obvodu, pouze na jiné adrese, než kterou uvedl v petici, bylo by dle krajského soudu nelogické a nesprávné, aby byl z petice vyloučen.

Výsledek uvedené kontroly této množiny petentů spočívající v porovnání údajů uvedených v petici a údajů uvedených v databázi centrální evidence obyvatel zachycuje následující tabulka:

Číslo petičního archu/číslo řádku

34	5	pobyt mimo volební obvod
36	2	pobyt mimo volební obvod
36	5	pobyt ve volebním obvodu
40	5	pobyt ve volebním obvodu
41	5	pobyt ve volebním obvodu
48	6	pobyt mimo volební obvod
54	4	pobyt ve volebním obvodu
55	5	pobyt ve volebním obvodu
66	4	pobyt ve volebním obvodu
66	5	pobyt ve volebním obvodu
71	2	pobyt ve volebním obvodu
71	3	pobyt ve volebním obvodu
71	5	pobyt ve volebním obvodu
83	3	pobyt mimo volební obvod
87	3	pobyt mimo volební obvod
91	5	pobyt mimo volební obvod
92	5	pobyt mimo volební obvod
95	3	pobyt ve volebním obvodu

101	4	pobyt ve volebním obvodu
102	4	pobyt ve volebním obvodu
103	6	pobyt mimo volební obvod

Číslo petičního archu/číslo řádku

106	2	pobyt ve volebním obvodu
133	3	osoba nenalezena
133	4	pobyt ve volebním obvodu
133	5	pobyt ve volebním obvodu
134	5	pobyt ve volebním obvodu
134	6	pobyt ve volebním obvodu
135	3	pobyt ve volebním obvodu
137	5	pobyt ve volebním obvodu
138	2	osoba nenalezena
138	5	pobyt ve volebním obvodu
138	6	pobyt ve volebním obvodu
139	4	pobyt ve volebním obvodu
139	6	pobyt ve volebním obvodu
140	6	pobyt ve volebním obvodu
141	3	pobyt ve volebním obvodu
174	6	pobyt ve volebním obvodu

Z uvedené množiny vyřazených podpisů tak krajský soud musel započítat dalších **27** petentů uvedených na petici, u nichž bylo napevno postaveno, že jsou k trvalému pobytu přihlášení v místě, které je ve volebním obvodu, v němž navrhovatelka kandiduje.

Celkem tedy muselo být započítáno **1 001** (622 + 352 + 27) podpisů oprávněných voličů z volebního obvodu.

Za této situace tedy petice připojená k podané přihlášce navrhovatelky k registraci potřebný počet podpisů dle § 61 odst. 2 písm. d) zákona o volbách obsahovala. Pověřený obecní úřad tedy pochybil, pokud přihlášku navrhovatelky s odkazem na § 62 odst. 2 písm. d) téhož zákona odmítl.

Krajskému soudu proto nezbylo, než přisvědčit důvodnosti podaného návrhu a navrhovatelce ochranu proti odmítnutí přihlášky k registraci poskytnout. Vyhověl proto návrhovému petitu a uložil pověřenému obecnímu úřadu povinnost registrovat přihlášku navrhovatelky k registraci pro doplňovací volby do Senátu Parlamentu České republiky, ve volebním obvodu č. 39, konané ve dnech 5. a 6. ledna 2018.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 93 odst. 4 s. ř. s. Dle něj nemá žádný z účastníků řízení ve věcech volebních a ve věcech místního referenda právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem vyvěšení na úřední desce soudu (§ 93 odst. 5 s. ř. s.). Kasační stížnost ve věcech volebních je nepřípustná (§ 104 odst. 1 s. ř. s.).

Hradec Králové 21. prosinec 2017

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu